

Schulische Unterstützungssysteme Системи підтримки школи

Carola Wilhayn

Referatsleiterin Schulpsychologische
Beratung | Керівник відділу шкільної
психологічної служби

Landesschulamt Sachsen-Anhalt

E-Mail: carola.wilhayn@sachsen-anhalt.de

Dagmar Deckwerth

Referentin/stellv. Referatsleiterin Grund- &
Förderschulen | Шкільні радник / заступниця
відділу початкових та спеціальних шкіл

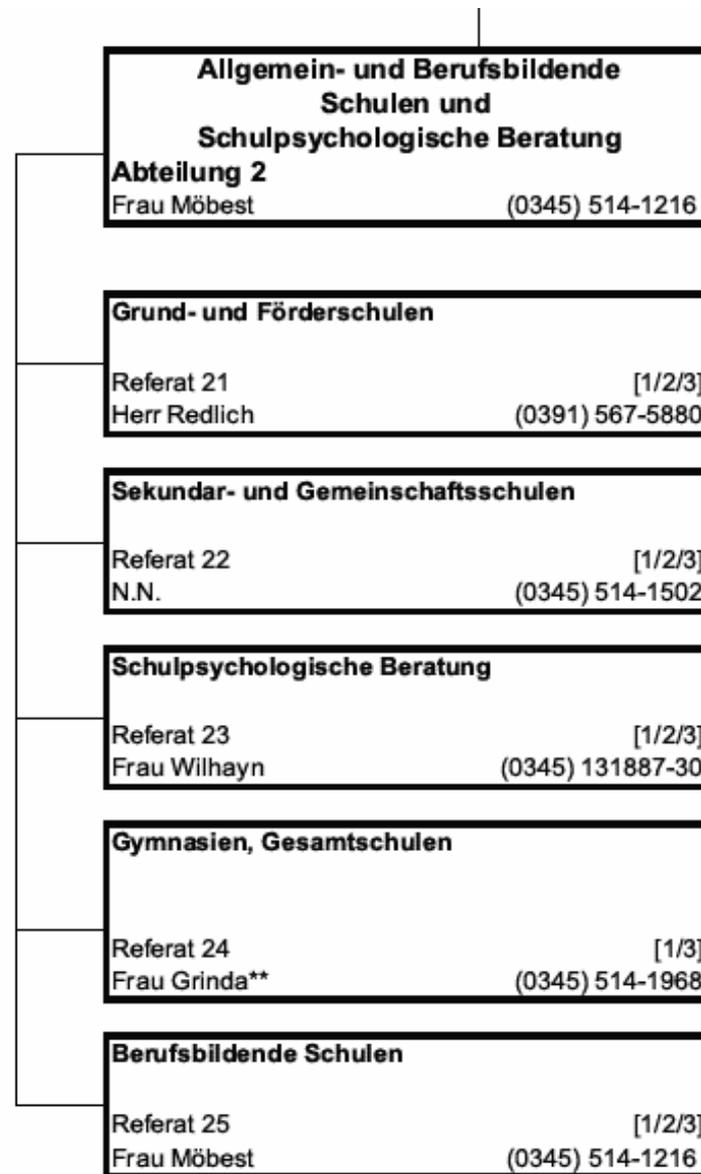
Landesschulamt Sachsen-Anhalt

E-Mail: dagmar.deckwerth@sachsen-anhalt.de

Februar 2023, LISA Halle/Magdeburg

Abteilung 2:
Schulaufsicht & Schulpsychologie
Відділ 2: Шкільний нагляд та
шкільна психологія

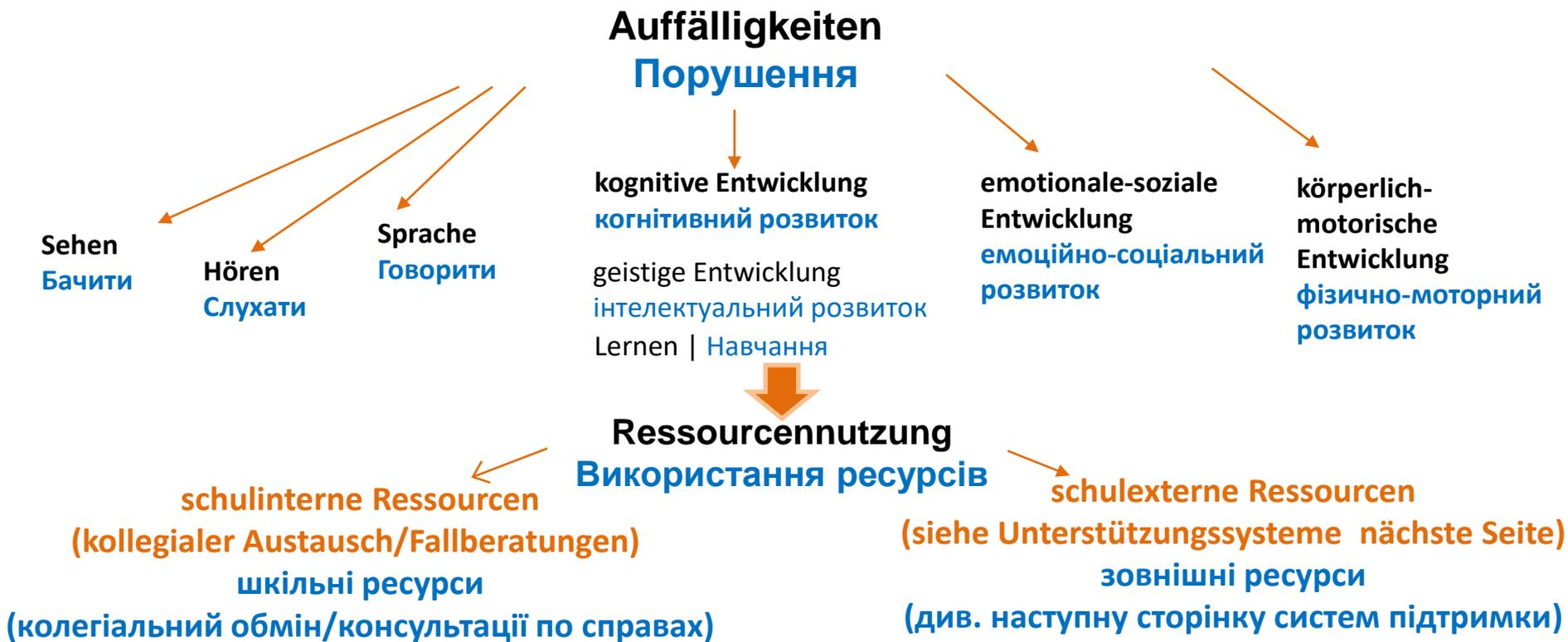

Beratungsprozess für Schüler*innen

Процес консультування учнів

Ausgangspunkt: Schüler*innen mit **Problemlagen**, die negative Auswirkungen auf das Lernen zeigen

Точка відліку: Учні з **проблемами**, які негативно впливають на навчання

Schulexterne Ressourcen/Unterstützungssysteme

Зовнішні ресурси/системи підтримки

MSDD
(**M**obiler
sonderpädagogischer
diagnostischer **D**ienst)
(**М**обільна
спеціальна освітня
діагностична служба)

Schulpsychologische
Beratung
Шкільне
психологічне
консультування

Schulfachliche Referent:innen
Шкільні радники з предметів

Förderzentrum mit
Beratungslehrkraft
Центр підтримки з
викладачем-
консультантом

Beratungslehrkräfte „Schulerfolg sichern“
Педагоги-консультанти програми
«Забезпечення успіху в школі»

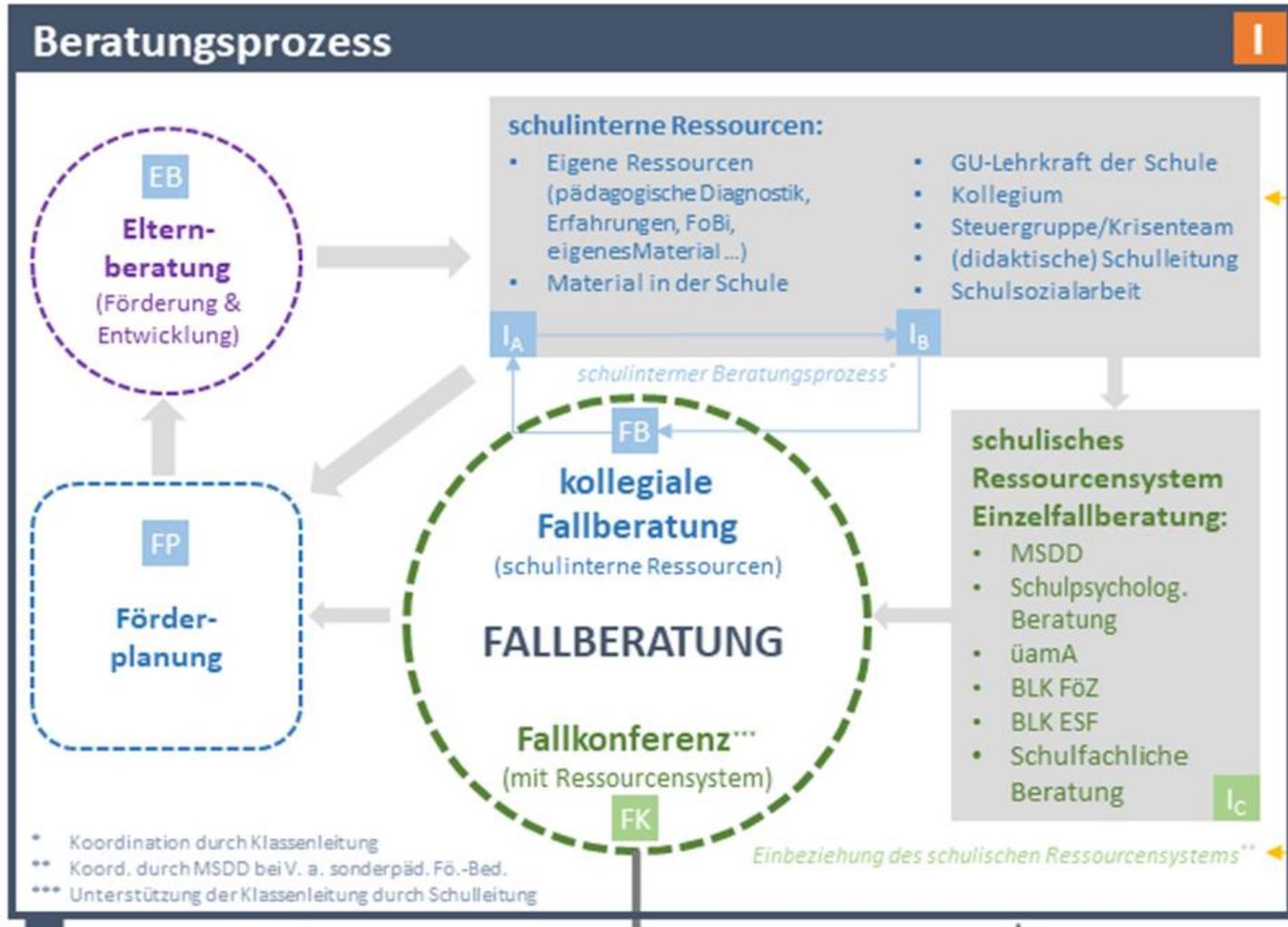
(an den weiterführenden Schulen)
(у загальноосвітніх навчальних закладах)

GU-Lehrkräfte
(Förderschullehrkräfte im Gemeinsamen Unterricht)
GU-педагоги
(педагоги зі спеціальною освітою на спільних уроках)

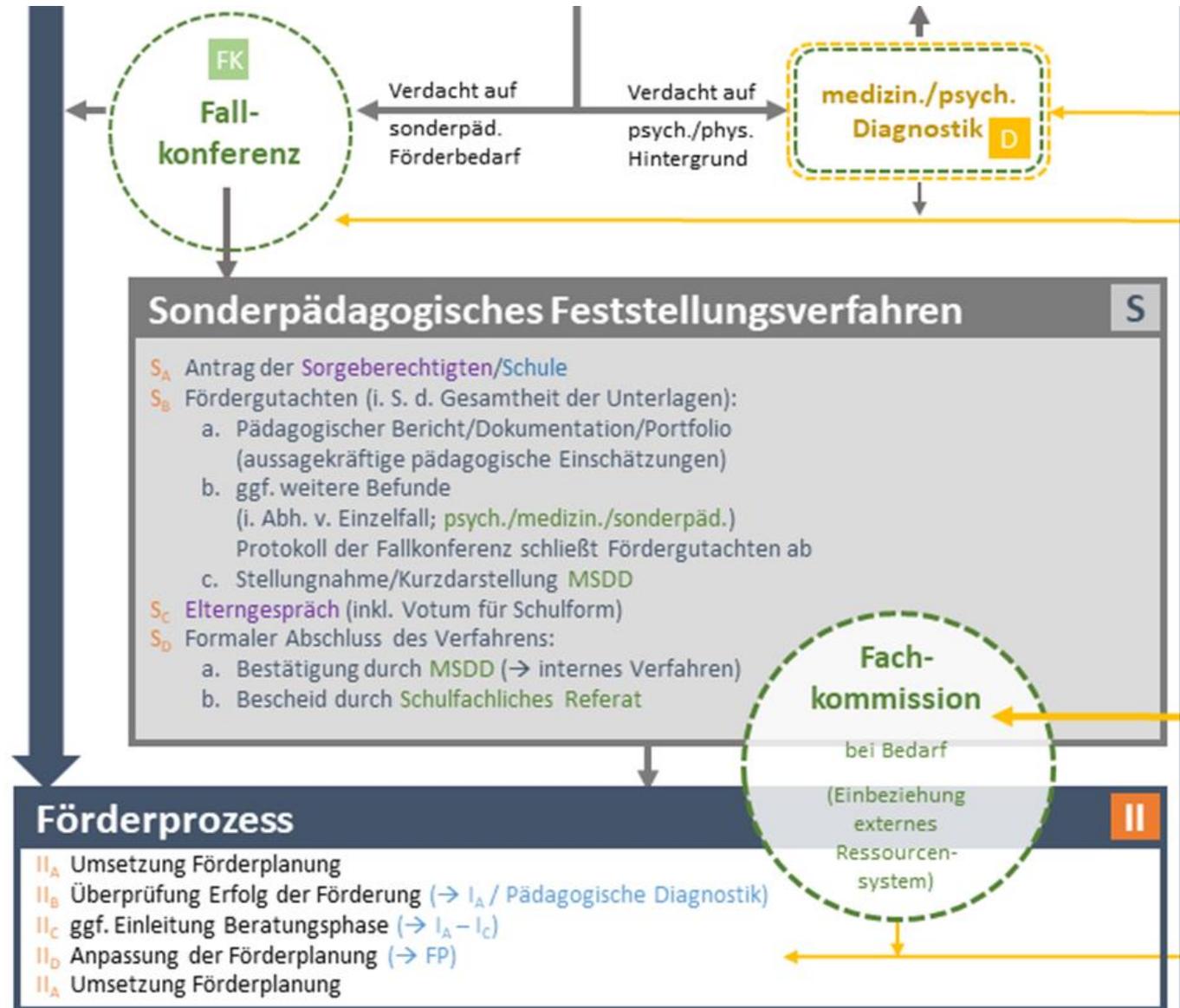
üamA
(**ü**berregionale
ambulante **m**obile
Angebote)
(**н**аціональні
амбулаторні
мобільні пропозиції)

Beratungsprozess zur individuellen Förderung an der Schule
 Консультативний процес з питань індивідуальної підтримки в школі

Das
sonder-
pädagogische
Feststellungs-
verfahren
Процедура
оцінювання
спеціальної
освіти

Wo finden Sie die Schulpsycholog:innen? Де можна знайти шкільних психологів?

- Die Schulpsycholog:innen arbeiten von den **3 Standorten Halle, Dessau und Magdeburg** aus.
Шкільні психологи працюють з **3-х локацій Галле, Дессау і Магдебург**.
- **Jede** Schule hat eine/n zuständige/n Schulpsycholog:in. Die Kontaktdaten sind in den Sekretariaten bekannt.
У кожній школі є відповідальний шкільний психолог. Контактні дані відомі в секретаріатах.

Bitte sprechen Sie bei Bedarf Ihre Schulleitung an.
Якщо необхідно, будь ласка, зв'яжіться з керівництвом вашої школи

Schulpsychologie Sachsen-Anhalt | Шкільна психологія Саксонія-Ангальт

<https://landesschulamt.sachsen-anhalt.de/behoerde/schulpsychologische-beratung/>

Kontaktaufnahme über die Mitarbeiterinnen im Backoffice (Über diesen Weg bekommen Sie unkompliziert Auskunft und Kontakt zum/zur zuständigen Schulpsychologin/Schulpsychologen)

Зв'язок з персоналом з Landesschulamt (Це нескладний спосіб отримати інформацію та зв'язатися з відповідальним шкільним психологом).

<https://landesschulamt.sachsen-anhalt.de/behoerde/schulpsychologische-beratung/kontakt/>

Angebote der Schulpsychologie für Lehrkräfte

Пропозиції шкільної психології для вчителів

- **Einzelfallberatung und –diagnostik | Індивідуальне консультування та діагностика**
  - Beratung bei Auffälligkeiten im Lern-, Leistungs- und Sozialverhalten
Поради щодо відхилень у навчанні, продуктивності та соціальній поведінці
    - z.B. Angst & Depressives Verhalten, Schulvermeidung, ...
наприклад, тривога та депресивна поведінка, уникнення школи,..
  - Diagnostik von Teilleistungsstörungen
Діагностика часткових порушень працездатності
  - Mitwirkung bei der Feststellung sonderpädagogischen Förderbedarfes
Участь у визначенні особливих освітніх потреб
  - Schullaufbahnberatung | Шкільна профорієнтація
  - Mitwirkung bei Entscheidungen zu Schulwechsel, Schulformwechsel, Ausnahmen von der Schulpflicht)
Участь у прийнятті рішень про зміну шкіл, зміну типу школи, звільнення від обов'язкового шкільного навчання
- **Beratung in schulischen Krisensituationen | Консультування в кризових ситуаціях у школі**
  - z.B. Suizidalität, Todesfälle, Unfälle, Großschadenslagen
наприклад, самогубство, смертельні та нещасні випадки, серйозні травми
- **Konfliktbearbeitung | Врегулювання конфліктів**
- **Coaching, Supervision und Beratung | Коучинг, супервізія та консультанція**
- **Information und Fortbildung zu psychologischen Themenstellungen | Інформація та тренінги на психологічну тематику**
- **Krisenprävention – Prävention sexualisierter Gewalt, Mobbingprävention, ...**
Запобігання кризам – запобігання сексуальному насильству, запобігання булінгу, ...

Anmeldung zur schulpsychologischen Einzelfallberatung

Реєстрація на індивідуальне шкільне психологічне консультування

Haben Sie als Lehrkraft Beratungsbedarf zum Umgang mit einem Schüler/einer Schülerin, der nicht kollegial gedeckt werden kann, wenden Sie sich direkt an den zuständigen Schulpsychologen/Schulpsychologin.

Якщо Вам як вчителю потрібна порада, як поводитися з учнем, якого не можна охопити колегіально, будь ласка, зв'яжіться безпосередньо з відповідальним шкільним психологом

Ist eine Einzelfallberatung und –diagnostik erforderlich, wird eine Anmeldung des Schüler/die Schülerin mit Einverständnis der Eltern nötig (siehe Formular).

Якщо потрібне індивідуальне консультування та діагностика, то реєстрація учнів обов'язкова за згодою батьків (див. форму).

Landesschulamt Sachsen-Anhalt
Referat 23 – Schulpsychologische Beratung

VON DER SCHULE AUSZUFÜLLEN
BITTE VOLLSTÄNDIG AUSFÜLLEN

Anmeldung zur schulpsychologischen Einzelfallberatung

1. MELDENDE SCHULE (Name, Ort)		
1.1 Klassenleitung (Name, Kontaktmöglichkeiten)		
2. SCHÜLER/-IN (Name, Vorname)		
2.1 Geburtsdatum		
2.2 Adresse (Str., PLZ, Ort)		
3. Sorgeberechtigte	☐ gemeinsames Sorgerecht ☐ alleiniges Sorgerecht	
a) Name; Telefonnr.; ggf. E-Mail		
b) Name; Telefonnr.; ggf. E-Mail		
4. Wer wünscht die schulpsychologische Beratung?	☐ Klassenleitung/Fachlehrkraft ☐ Sorgeberechtigte/-r ☐ Schulleitung ☐ Schüler/-in ☐ Förderlehrkraft/MSDD ☐	
5. bisherige Schullaufbahn	aktuelle Klassenstufe:	Anzahl besuchter Schuljahre: .....
SCHULJAHR(E)	SCHULE	KLASSENSTUFE(N)
5.1 längerer/kürzerer Verbleib in der Schuleingangsphase beschlossen	☐ verlängert ☐ verkürzt ☐ nein	
5.2 Sonderpädagogische Überprüfung	☐ ja ☐ nein ☐ eingeleitet	
Sonderpäd. Förderschwerpunkt	.....	
6. Außerschulische Betreuung/ außerschulische Förderung	psychologisch-/therapeutisch	☐ ja ☐ nein Zeitraum: .....
	logopädisch	☐ ja ☐ nein Zeitraum: .....
	ergotherapeutisch	☐ ja ☐ nein Zeitraum: .....
	Familien-/Jugendhilfe	☐ ja ☐ nein Zeitraum: .....
	LRS-/Dyskalkulie-Therapie	☐ ja ☐ nein Zeitraum: .....
	Nachhilfe	☐ ja ☐ nein Zeitraum: .....
Fach/Fächer:		
6.1 genauere Angaben/ sonstige außerschulische Unterstützung	☐ es liegen bereits psychodiagnostische Befunde vor (-> bitte als Anlage)	

LSchA LSA Referat 23   Anmeldung schulpsychologische Einzelfallberatung (Stand: 06/2018)
online unter: <http://www.landesschulamt-sachsen-anhalt.de/behoerde/schulpsychologische-beratung/links-und-downloads> 1 von 3

Welche Aufgaben hat die Schulpsychologie in einer schulischen Krisensituation?

Які завдання шкільної психології в шкільній кризовій ситуації?

- Unterstützung und Förderung der **Handlungssicherheit** vor Ort, im Zusammenspiel mit dem Notfallbegleitungsteam oder im Anschluss an deren Einsatz
Підтримка та сприяння **безпеці дієдатності** на місці у співпраці з командою екстреної підтримки або після того, що сталося
- Beratung des schulinternen Krisenteams/Schulleitung **zum weiteren Vorgehen/Ablauf der nächsten Tage**
Консультації внутрішньої кризової команди/керівництва школи **щодо подальших дій/курсу дій протягом наступних кількох днів**
- psychologische **Gesprächsangebote** für Einzelpersonen oder Gruppeninterventionen für die Betroffenen oder Beteiligten zur Entlastung und Unterstützung von Handlungsfähigkeit
Психологічні **дискусійні пропозиції** для окремих осіб або груп постраждалих або залучених, щоб полегшити та підтримати дієдатність
- **Begleitung der Schule als System**, bis eine gewisse Handlungsfähigkeit und Normalität eingetreten ist
Супровід школи як системи до нормалізації дієдатності

Bei schulischen Krisensituationen: Meldung „Besonderes Vorkommnis“

У кризових ситуаціях школи: повідомлення "Особливий інцидент"

Diese Meldung erfolgt immer durch die Schulleitung.

Це повідомлення завжди робиться керівництвом школи.

Auf der Grundlage der Meldung kann die Schulpsychologie in Krisensituationen an Schule unmittelbar agieren.

На підставі цього повідомлення шкільна психологія може діяти безпосередньо в кризових ситуаціях в школі.

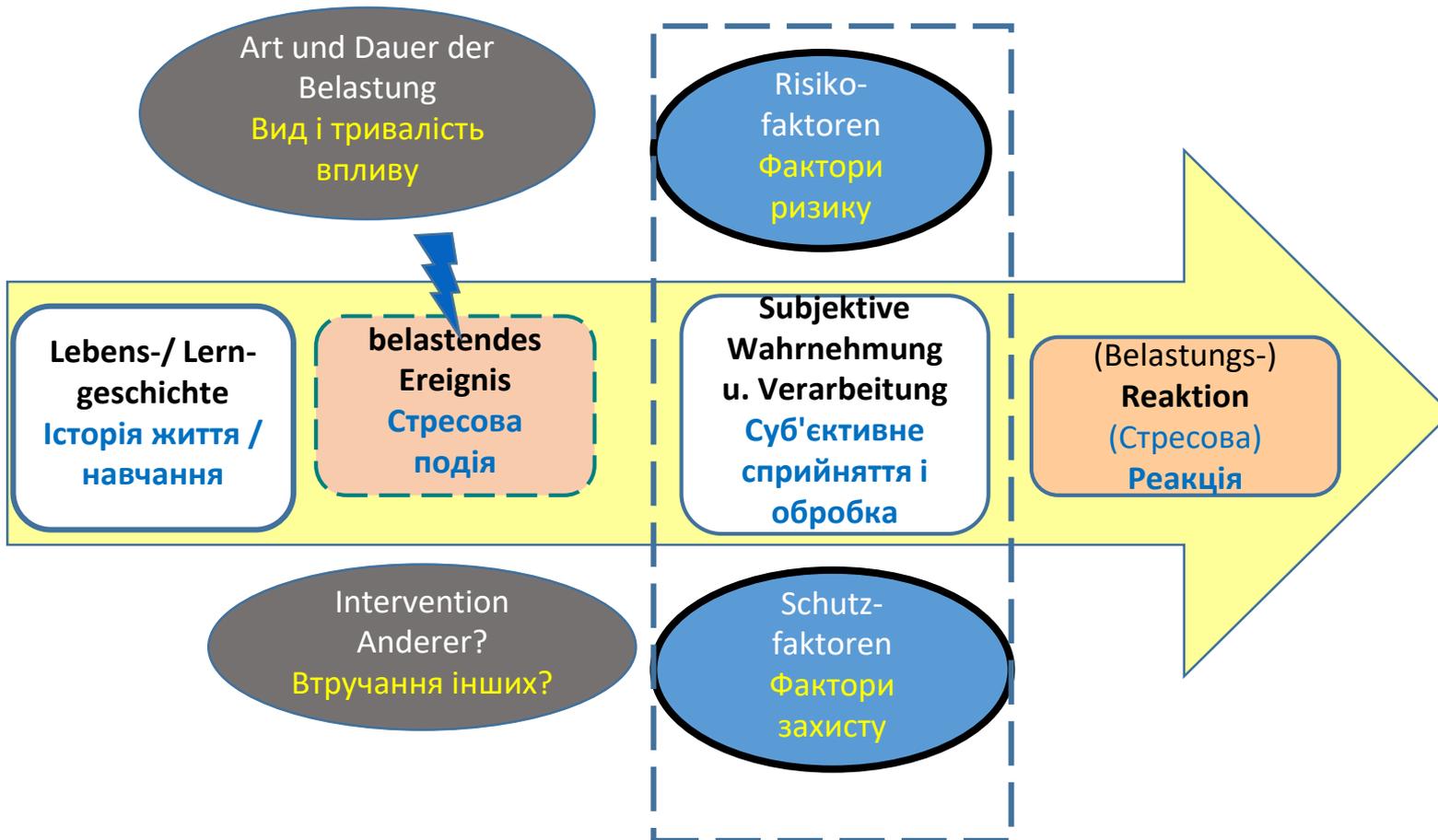
Meldung „Besonderes Vorkommnis“																																				
Bezug: RdErl. des MK vom 30.07.2007, zuletzt geändert durch RdErl. des MK vom 02.12.2014 und Krisenordner für die Schulen in Sachsen-Anhalt																																				
per Mail: <input type="text"/>		<input type="text"/> @sachsen-anhalt.de																																		
Schule		Name, Ort																																		
Schulform		☐ GS ☐ FöS ☐ SkS/Gem ☐ Gym/Ges ☐ BbS																																		
Schulnr. <input type="text"/>		Krisis	Träger																																	
Angaben zum Vorkommnis																																				
Wann?	Datum/Uhrzeit																																			
Wo?	☐ Schulgebäude ☐ Schulgelände ☐ Schulweg ☐ Sonstiges																																			
Was geschah? <small>kurze, präzise und anonymisierte Beschreibung des Vorkommnis</small>																																				
Art des Vorfalls <small>(orientiert am Krisen-ABC im Krisenordner, markieren Sie die zutreffendste Kategorie)</small>	<table border="0"> <tr> <td>☐ Amok(-drohung)</td> <td>☐ Gewalt gg. Schüler*innen</td> <td>☐ Suizidandrohung</td> </tr> <tr> <td>☐ Bombendrohung</td> <td>☐ Gewalt gg. Schulpersonal</td> <td>☐ Suizidversuch</td> </tr> <tr> <td>☐ Brandfall</td> <td>☐ Gewalt in Familie</td> <td>☐ Suizid</td> </tr> <tr> <td>☐ Beleidigung</td> <td>☐ Medizinischer Notfall</td> <td>☐ Tod in der Schule</td> </tr> <tr> <td>☐ Diebstahl/Einbruch</td> <td>☐ Mobbing/Cybermobbing</td> <td>☐ Tod Schulmitglied</td> </tr> <tr> <td>☐ Drogenkonsum/-handel</td> <td>☐ Morddrohung</td> <td>☐ Unfall</td> </tr> <tr> <td>☐ Epidemie/Vergiftungen</td> <td>☐ Naturkatastrophe</td> <td>☐ Vandalismus</td> </tr> <tr> <td>☐ Entführung</td> <td>☐ Nötigung/Stalking</td> <td>☐ Verfassungsfeindlicher Vorfall</td> </tr> <tr> <td>☐ Gewaltandrohung</td> <td>☐ Sexueller Übergriff</td> <td>☐ Vermisste Person</td> </tr> <tr> <td>☐ Gewaltdarstellung</td> <td>☐ Sprengsatzfund</td> <td>☐ Waffenbesitz</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>☐ Waffengebrauch</td> </tr> </table>			☐ Amok(-drohung)	☐ Gewalt gg. Schüler*innen	☐ Suizidandrohung	☐ Bombendrohung	☐ Gewalt gg. Schulpersonal	☐ Suizidversuch	☐ Brandfall	☐ Gewalt in Familie	☐ Suizid	☐ Beleidigung	☐ Medizinischer Notfall	☐ Tod in der Schule	☐ Diebstahl/Einbruch	☐ Mobbing/Cybermobbing	☐ Tod Schulmitglied	☐ Drogenkonsum/-handel	☐ Morddrohung	☐ Unfall	☐ Epidemie/Vergiftungen	☐ Naturkatastrophe	☐ Vandalismus	☐ Entführung	☐ Nötigung/Stalking	☐ Verfassungsfeindlicher Vorfall	☐ Gewaltandrohung	☐ Sexueller Übergriff	☐ Vermisste Person	☐ Gewaltdarstellung	☐ Sprengsatzfund	☐ Waffenbesitz			☐ Waffengebrauch
☐ Amok(-drohung)	☐ Gewalt gg. Schüler*innen	☐ Suizidandrohung																																		
☐ Bombendrohung	☐ Gewalt gg. Schulpersonal	☐ Suizidversuch																																		
☐ Brandfall	☐ Gewalt in Familie	☐ Suizid																																		
☐ Beleidigung	☐ Medizinischer Notfall	☐ Tod in der Schule																																		
☐ Diebstahl/Einbruch	☐ Mobbing/Cybermobbing	☐ Tod Schulmitglied																																		
☐ Drogenkonsum/-handel	☐ Morddrohung	☐ Unfall																																		
☐ Epidemie/Vergiftungen	☐ Naturkatastrophe	☐ Vandalismus																																		
☐ Entführung	☐ Nötigung/Stalking	☐ Verfassungsfeindlicher Vorfall																																		
☐ Gewaltandrohung	☐ Sexueller Übergriff	☐ Vermisste Person																																		
☐ Gewaltdarstellung	☐ Sprengsatzfund	☐ Waffenbesitz																																		
		☐ Waffengebrauch																																		
	☐ Sonstiges: <input type="text"/>																																			
Beteiligte/Betroffene Personen																																				
Wer? <small>(anonymisiert)</small>	Anzahl	Alter	Bemerkungen <small>(bedeutsame Informationen zu den Personen)</small>																																	
Geschädigte(r)																																				
Verursacher(in)																																				
weitere(r) Beteiligte(r)																																				

042 007 PDF 062019

Belastungs-Ressourcen-Modell

Модель навантаження - ресурси

Was Lehrkräfte konkret tun können I:

Що конкретно можуть зробити вчителі I :

- Ihre Aufmerksamkeit bei längerfristiger und deutlicher Veränderung im Verhalten des Schülers/der Schülerin erhöhen
Збільште свою увагу в разі тривалої і значної зміни поведінки учнів.
- Anzeichen im Auge behalten, ggf. dokumentieren:
z.B. Leistungseinbrüche, sozialer Rückzug, Konzentrationsprobleme, ständige Gereiztheit, häufige Traurigkeit, suizidale Äußerungen
Слідкуйте за ознаками, документуйте їх при необхідності:
наприклад, падіння працездатності, соціальна ізоляція, проблеми з концентрацією уваги, постійна дратівливість, часті смутки, суїцидальні вирази.
- wenn sich der Verdacht verstärkt: Unterstützung und Vermittlung weiterer Hilfe notwendig + Ansprechperson sein
Якщо підозра зростає: необхідна підтримка та посередництво в подальшій допомозі + бути контактною особою.

Was Lehrkräfte konkret tun können II:

Що конкретно можуть зробити вчителі II :

Umgang im Unterrichtsalltag | Робота в повсякденному класному житті:

- Gelassenheit und Wertschätzung gibt Sicherheit
спокій і вдячність забезпечують безпеку
- positive Rückmeldungen auch bei kleinen Erfolgen
позитивні відгуки навіть за невеликі успіхи
- Information an andere Lehrkräfte und Abstimmung
über ein gemeinsames Vorgehen
інформування інших вчителів та узгодження спільного підходу
- Einbindung im Unterricht, ohne zu überfordern
інтеграція в урок без перевантаження
- Schonraum bieten, ohne störendes Verhalten hinzunehmen
забезпечення безпечного простору без прийняття тривожної поведінки
- Einbindung in Klassengemeinschaft fördern
сприяння інтеграції в класове співтовариство
- Vorurteilen mit Aufklärung begegnen
протидія упередженням за допомогою освіти

Psychosoziales Zentrum für MigrantInnen

Психосоціальний центр для мігрантів

Psychosoziales Zentrum
für Migrantinnen
und Migranten
in Sachsen-Anhalt

- Das Psychosoziale Zentrum für Migrantinnen und Migranten in Sachsen-Anhalt (PSZ) bietet psychologische Beratung, Therapie, psychosoziale Gruppen sowie begleitende Sozialberatung an.
Психосоціальний центр мігрантів у Саксонії-Ангальт (PSZ) пропонує психологічні консультації, терапію, психосоціальні групи та супровідні соціальні консультації.
- Ein Schwerpunkt ist die klinisch-psychologische Praxis mit Flüchtenden. Auch Kinder, Jugendliche und Familien sind bei uns willkommen.
Одним з напрямків є клініко-психологічна практика з біженцями. Також вітаються діти, молодь і сім'ї.
- Die Angebote sind kostenlos und können unabhängig vom Aufenthaltsstatus in Anspruch genommen werden. Bei Bedarf kann kostenlos ein(e) Dolmetscher(in) hinzugezogen werden.
Пропозиції безкоштовні і можуть бути використані незалежно від статусу проживання. При необхідності можна безкоштовно викликати перекладача.
- <https://www.psz-sachsen-anhalt.de/kontakt/>

St. Johannis GmbH

Gemeinnützige Gesellschaft
für soziale Dienstleistungen

St. Johannis GmbH • Dr.-John-Rittmeister-Str. 6 • 06406 Bernburg (Saale)

**Psychosoziales Zentrum
für Migrantinnen und
Migranten
in Sachsen-Anhalt**

**St. Johannis GmbH -
Gemeinnützige Gesellschaft
für soziale Dienstleistungen**
Dr.-John-Rittmeister-Str. 6
06406 Bernburg

Telefon: 03471 / 37 40 0
Telefax: 03471 / 37 40 90
E-Mail: info@sanktjohannis.org
Internet: www.sanktjohannis.org

Sitz der Gesellschaft: Bernburg
Amtsgericht Stendal HRB 7611
Geschäftsführer: Klaus Roth

Bankverbindung:
Volksbank Börde-Bernburg eG
Konto-Nr.: 254 270 6
BIC: 2511069052

Послуги Психосоціального Центру для мігрантів у землі Саксонія АНхальт

Хлопчики та дівчатка! Якщо ви:

- погано засинаєте чи прокидаєтесь серед ночі без поважних приводів
- часто сумуєте і не можете сміятися та радіти як раніше
- не маєте апетиту чи, навпаки, весь час хочете їсти
- почуваете себе втомленими, млявими та безсилями
- вас все дратує і ви не спроможні заспокоїтися
- а може вас ще щось бентежить але не можете нікому сказати...

Звертайтеся до нас самостійно чи з батьками, і ми разом поліпшимо ваше самопочуття.

Телефон у Магдебурзі тільки для письмових повідомлень на зручній для вас мові!

Наші контактні данні:

PSZ Halle (Salle)
Charlottenstraße 7
06108 Halle (Saale)
Tel: 0345 / 470 67 900
Fax: 0345 / 470 67 925

PSZ Magdeburg
Sudenburger Wuhne 4
391112 Magdeburg
Tel: 0151 111 95 704
(SMS;Viber;WhatsApp)

Електронная почта: kontakt@psz-sachsen-anhalt.de

SACHSEN-ANHALT

terre des
hommes
Hilfe für Kinder in Not

AMNESTY
INTERNATIONAL

Europa fördert
Migrations-Integrationsfonds

UNO-Flüchtlingshilfe

